

Initiatiefvoorstel inzake de voorzieningen voor raads- en commissieleden in Amsterdam na de verkiezingen in maart 2014

Amsterdam, 20 augustus 2013.

Inleiding

In verordening voor de rechtspositie van raads- en commissieleden wordt, binnen het kader van het landelijke rechtspositiebesluit, de rechtspositie van raads- en commissieleden in Amsterdam geregeld. Tot de rechtspositie behoren onder meer de raadsvergoeding, de onkostenvergoeding, de secundaire voorzieningen en de vergoeding voor commissieleden.

Amsterdam en andere gemeenten

In de ene gemeente is de rechtspositie veel ruimer geregeld dan in de andere gemeente. Amsterdam behoort tot de gemeenten met een royale rechtspositieregeling voor raads- en commissieleden. Hier wordt bijvoorbeeld 100% van de maximumraadsvergoeding betaald, terwijl dit ook (minimaal) 80% mag zijn. Verder bestaan er allerhande vergoedingen, onder meer: een computervergoeding náást een ipad die door de gemeente verstrekt wordt; een vergoeding voor reiskosten, waaronder taxikosten; een vergoeding voor verblijfskosten buiten de gemeentegrenzen; een vergoeding voor cursussen, congressen e.d. Daarnaast is er nog een maandelijkse toelage voor fractievoorzitters geregeld, ter hoogte van maximaal 6,4% van de raadsvergoeding op jaarbasis. Ook kunnen de fracties in de Amsterdamse raad gebruik maken van royale fractiebudgetten, waaruit zij grote uitgaven kunnen doen en waarvan zij een of meer medewerkers in dienst kunnen nemen.

Raadsvergoeding, onkostenvergoeding en ondersteuning per raadslid

Een gemeenteraadslid in Amsterdam kost 5.665 euro per maand. Dat is 67.980 euro per jaar. De onderstaande tabel vermeldt wat een raadslid ontvangt aan algemene raadsvergoeding, algemene onkostenvergoeding en fractieondersteuning. De vermelde bedragen zijn bruto en exclusief de mogelijkheid voor vergoeding van computer- en reiskosten en eveneens exclusief de maandelijkse toelage van maximaal 6,4% van de vergoeding op jaarbasis voor de fractievoorzitters. De werkelijke gemiddelde kosten per raadslid liggen dus nog wat hoger dan de hier genoemde bedragen.

soort kosten/vergoeding	per maand	per jaar
algemene raadsvergoeding	2.214	26.568
algemene onkostenvergoeding	520	6.240
fractieondersteuning per raadslid	2.931	35.172
totaal per raadslid in Amsterdam	5.665	67.980

Rechtspositiebesluit en bezuinigingen

Er is geen enkele verplichting of aanleiding om aan Amsterdamse raads- en commissieleden extra vergoedingen en voorzieningen ter beschikking te stellen die de minimumeisen in het landelijke rechtspositiebesluit te boven gaan. Er is bijvoorbeeld ook geen enkele reden om aan raads- en commissieleden een vergoeding voor de aanschaf van een computer te verstrekken terwijl de gemeente Amsterdam de raads- en commissieleden ook al van een ipad voorziet.

Raads- en commissieleden in gemeenten waarin vergoedingen en voorzieningen minder royaal geregeld zijn dan in Amsterdam, kunnen hun werk binnen alleszins redelijke omstandigheden verrichten. Bovendien: als politieke partijen van inwoners vragen financieel een stapje terug te doen in verband met de economische omstandigheden, is het natuurlijk volstrekt normaal dat politici dat zelf ook doen.

Besparingen

Algemene raadsvergoeding

De 45 raadsleden ontvangen gezamenlijk gedurende een volledige raadsperiode van vier jaar 4.782.240 euro aan algemene raadsvergoeding. Een besparing van 20 procent, door in overeenstemming met de wettelijke mogelijkheid de hoogte van de algemene raadsvergoeding terug te brengen naar 80 procent van het maximum, leidt tot 956.448 euro minder uitgaven door de gemeente op deze kostenpost. Het vaststellen van de hoogte van de algemene raadsvergoeding, binnen de bandbreedte van 80 tot 100 procent van het maximum, is een bevoegdheid van de raad.

Algemene onkostenvergoeding

De 45 raadsleden ontvangen gezamenlijk gedurende een volledige raadsperiode van vier jaar 1.123.200 euro aan algemene onkostenvergoeding. Een besparing van 20 procent, door in overeenstemming met de wettelijke mogelijkheid de hoogte van de algemene onkostenvergoeding terug te brengen naar 80 procent van het maximum, leidt tot 224.640 euro minder uitgaven door de gemeente op deze kostenpost. Het vaststellen van de hoogte van de algemene onkostenvergoeding, binnen de bandbreedte van 80 tot 100 procent van het maximum, is een bevoegdheid van de raad.

Fractiebudgetten

Alle fracties gezamenlijk ontvangen per jaar 1.583.000 euro aan vergoeding voor fractieondersteuning, ook wel fractiebudget genoemd. Per raadsperiode van vier jaar wordt 6.332.000 euro aan de fracties in totaal uitgekeerd. Een besparing van 30 procent op deze uitgaven leidt tot 1.899.600 euro minder uitgaven door de gemeente op deze kostenpost. Het vaststellen en wijzigen van (de hoogte van) de fractiebudgetten is een bevoegdheid van de raad.

Computervergoeding

Amsterdamse gemeenteraadsleden krijgen van gemeentewege de beschikking over een ipad. Daarnaast mogen zij gedurende de raadsperiode maximaal 1.000 euro per raadslid declareren voor de aanschaf van een computer. Als alle 45 raadsleden in een raadsperiode 1.000 euro declareren, kost dit de gemeente 45.000 euro. Het schrappen van de computervergoeding leidt tot (maximaal) 45.000 euro minder uitgaven door de gemeente op deze kostenpost. Het schrappen van deze vergoeding is een bevoegdheid van de raad.

Reiskosten

Amsterdamse gemeenteraadsleden mogen reiskosten declareren van reizen die zij per taxi en per openbaar vervoer (eerste en tweede klasse) afleggen. Hoewel er in deze raadsperiode tot nu toe niet veel reiskosten zijn gedeclareerd kan deze vergoedingsregeling tot aanzienlijke (en in theorie onbegrensde) kosten voor de gemeente leiden. Omdat reizen uit hoofde van het raadslidmaatschap prima uit de algemene raads- en/of onkostenvergoeding betaald kunnen worden, wordt voorgesteld deze vergoedingsregeling te schrappen. Het schrappen van deze vergoedingen leidt tot een variabel bedrag minder uitgaven door de gemeente op deze kostenpost. Het schrappen van deze vergoedingen is een bevoegdheid van de raad.

Opleidingen raadsleden

Raadsleden mogen per jaar tot 1.000 euro aan kosten voor cursussen en congresbezoeken declareren. Vorig jaar organiseerde de VNG (Vereniging van Nederlandse Gemeenten) het honderdjarig bestaan met een feest. Gemeenteraadsleden die dit feest wilden bijwonen konden er kaarten voor kopen, 840 euro per kaart. Dit bedrag mochten ze declareren en kon betaald worden uit het budget voor opleidingen. In de praktijk maken gemeenteraadsleden maar weinig gebruik van dit budget. De kosten voor cursussen kunnen raadsleden uitstekend betalen vanuit hun onkostenvergoeding die daar tenslotte onder andere voor bedoeld is. Door dit budget te schrappen wordt er tot maximaal 45.000 euro per jaar bespaard.

Totale besparingen van dit initiatiefvoorstel

Als de gemeenteraad dit initiatiefvoorstel aanvaardt dan levert dit de gemeente Amsterdam per raadsperiode een besparing op van 3.305.688 euro. De onderstaande tabel maakt duidelijk hoe dit bedrag tot stand komt.

Soort kosten/vergoeding	besparing per jaar	besparing per vier jaar
algemene raadsvergoeding	239.112	956.448
algemene onkostenvergoeding	56.160	224.640
vergoeding voor computerkosten	11.250	45.000
kosten voor fractiebudgetten	474.900	1.899.600
vergoeding van reiskosten	p.m.	p.m.
opleidingen raadsleden	45.000	180.000
totaal bedrag aan besparingen	826.422	3.305.688

Nieuwe rechtspositieregeling

In het verleden zijn, onder andere door de SP, de voorzieningen voor raads- en commissieleden meerdere keren aan de orde gesteld. Andere fracties hebben destijds gezegd het niet wenselijk te vinden de voorzieningen tijdens een raadsperiode aan te passen. Daarom stelt de SP in dit initiatiefvoorstel voor de rechtspositie voor raads- en commissieleden in Amsterdam aan het begin van de raadsperiode 2014-2018 vast te stellen. De SP agendeert de nieuwe verordening voor besluitvorming uiterlijk in het voorjaar van 2014.

Inwoners van Amsterdam die overwegen zich kandidaat te stellen voor de gemeenteraad kunnen er dus al rekening mee houden dat de vergoedingen en voorzieningen, die nu nog kunnen worden aangemerkt als royaal, vanaf de start van de nieuwe raadsperiode vanaf 27 maart 2014 aangepast/versoerd kunnen gaan worden.

Besluit

De gemeenteraad besluit:

1. Het presidium te verzoeken een nieuwe verordening voor de rechtspositie van raads- en commissieleden in Amsterdam op te laten stellen;
2. In de nieuwe verordening vast te leggen dat:
 - de algemene raadsvergoeding wordt bepaald op 80% van de door de rijksoverheid vastgestelde maximumraadsvergoeding;
 - de algemene onkostenvergoeding wordt bepaald op 80% van de door de rijksoverheid vastgestelde maximumonkostenvergoeding;
 - de fractiebudgetten verlaagd worden met 30% omdat fracties in staat moeten en kunnen zijn hun ondersteuning en uitgaven zodanig vorm te geven dat dit voor aanzienlijk minder kosten kan dan thans uitgekeerd wordt;
 - de computervergoeding (artikel 10) wordt geschrapt als raads- en commissieleden van gemeentewege de beschikking blijven krijgen/houden over een ipad;
 - de vergoeding voor reiskosten (artikel 7) wordt geschrapt, omdat raadsleden deze kosten ook uit de algemene raads- en/of onkostenvergoeding kunnen betalen.
 - de vergoedingen voor cursussen, congressen, seminars of symposia (artikel 9) worden geschrapt omdat raadsleden deze kosten ook uit de algemene raads- en/of onkostenvergoeding kunnen betalen.

Laurens Ivens (SP).